

Nota ter aanbieding subsidieregeling

Aan: MOCW

Erfgoed en Kunsten

Van

Datum

13 september 2024

Referentie

4651346547989648

Bijlagen

Wijzigingsregeling

Kopie voor

WJZ

Aantal pagina's

4

nota

Verlenging Subsidieregeling indemniteit bruiklenen 2016

Aanleiding

Op 30 augustus 2024 is een voorstel tot verlenging van de Subsidieregeling indemniteit bruiklenen 2016 als hamerstuk aangeboden aan de Ministerraad. In het kader van de voorbereiding van deze MR is de concept-regeling al aan u aangekondigd. De MR heeft ingestemd met het voorstel, zodat de verlengingsregeling nu aan u wordt voorgelegd ter aanbieding aan de Tweede Kamer (voorhangprocedure).

Gevraagd besluit

U wordt gevraagd:

- Akkoord te gaan met bijgevoegde regeling maar deze nog niet te ondertekenen (omdat sprake is van een verlenging van een subsidieregeling, mag de regeling niet worden gepubliceerd voordat de TK 30 dagen de tijd heeft gekregen om op het ontwerp te reageren),
- De brief te ondertekenen waarmee het ontwerp aan de TK wordt gezonden (na het verstrijken van de termijn wordt de regeling nogmaals aan u voorgelegd, dan ter ondertekening).

Samenvatting van de regeling

Het organiseren van internationale tentoonstellingen met kostbare voorwerpen uit buitenlandse collecties is kostbaar, gelet op de hoge verzekeringspremies. Deze regeling maakt het voor instellingen (die zijn gespecialiseerd in het organiseren van tentoonstellingen) aantrekkelijker kostbare voorwerpen tentoon te stellen die niet uit de eigen collectie komen.

Dankzij de garantstelling door het Rijk kunnen musea korting krijgen van verzekeraars op de verzekeringspremies voor tentoonstellingen, waardoor die financieel makkelijker rondkomen. Het Rijk staat garant tot de eerste 30% van de verzekerde waarde. De regeling kent een plafond, dat het maximale totale indemniteitsbedrag bepaalt waarvoor het Rijk op enige moment garant kan staan. Deze zogeheten indemniteitsgaranties worden verstrekt op basis van de Subsidieregeling indemniteit bruiklenen 2016.

De regeling bestaat reeds sinds 1989 en loopt sinds 2016, in de vorm van de huidige regeling, steeds voor een periode van 5 jaar. De huidige subsidieregeling loopt tot 1 januari 2025. Vanwege het belang van de museumsector bij

Datum
13 september 2024

voortzetting van deze regeling en het publieke belang bij internationale tentoonstellingen in Nederland wordt voorgesteld deze regeling wederom te verlengen. Hoewel het belang van de regeling voor de sector vaststaat wordt er, vanwege het feit dat de lopende evaluatie van de regeling nog niet is afgerond, voor gekozen om de regeling ditmaal met één jaar te verlengen, in plaats van met 5 jaar. Nadat de evaluatie is afgerond, wordt de regeling opnieuw tegen het licht gehouden.

Deze nota bevat een bijlage met de afwegingen die zijn gemaakt bij de totstandkoming van deze wijzigingsregeling.

Bijlage met informatie over de regeling

1. Wat is het probleem en de aanleiding voor de subsidieregeling?

De reden voor wijziging van de huidige regeling is dat deze conform art. 14 van de regeling zal vervallen per 1 januari 2025. De regeling stelt de museale sector in staat gebruik te maken van indemniteit om zo grotere, internationale tentoonstellingen te kunnen organiseren die meer publiek trekken.

2. Wie zijn betrokkenen?

- De RCE voert de regeling uit;
- De directie E&K is verantwoordelijk voor de beleidsinhoudelijke keuzes;
- FEZ bewaakt het garantieplafond;
- Musea maken gebruik van de indemniteitsregeling en kunnen hiermee korting bedingen op de verzekering van bruiklenen uit buitenlandse en particuliere collecties voor hun tijdelijke tentoonstellingen;
- Verzekeraars sluiten de verzekering en/of bieden musea daarbij korting als het Rijk garant staat en het 'premier risque' draagt.

3. Wat is het doel van de subsidieregeling?

Het doel van deze wijzigingsregeling is voortzetting van de subsidieregeling met een periode van één jaar.

4. Waarom een subsidieregeling en geen ander instrument?

Deze regeling betreft een wijziging op een reeds bestaande subsidieregeling.

5. Wat is de grondslag voor de subsidieregeling?

De Subsidieregeling indemniteit bruiklenen 2016 vindt zijn grondslag in artikel 4 van het Besluit op het specifiek cultuurbeleid.

6. Bestaat er een risico op staatssteun?

Uit de eerdere aanbiedingsnota's van 24 oktober 2019 (met Prozanummer 17735545) en van 19 oktober 2022 (met Prozanummer 34346797) volgt dat geen risico bestaat op staatssteun, omdat de regeling geen negatief effect heeft op de interstatelijke handel en concurrentie. Dat komt onder meer doordat het uitsluitend gaat om het tijdelijk tentoonstellen van stukken en bijvoorbeeld niet over de (permanente) aanschaf ervan.

Aangezien de voorgestelde wijziging enkel een verlening betreft en de activiteiten zelf niet wijzigen, blijft de conclusie ten aanzien van staatssteunrisico's van de eerder genoemde aanbiedingsnota's gehandhaafd.

7. Van welk USK-arrangement is sprake en hoe is de verantwoording?

Er is sprake van een bijzondere verantwoording die hoort bij deze bijzondere vorm van subsidie (namelijk via een garantie). In deze wijze van verantwoording die valt binnen de systematiek van het Uniform Subsidiekader wordt niets aangepast.

8. Risicoanalyse

Aan de subsidieregeling wordt een laag risicoprofiel toegekend. Beschrijf op basis van de voorgaande analyse waarom dit risicoprofiel is toegekend.

Conclusie risicoanalyse

Aan de regeling wordt een laag risico toegekend voor wat betreft de strategische risico's, uitvoeringsrisico's en financiële risico's, omdat de regeling reeds jaren onderdeel uitmaakt van de museale praktijk, zowel wat betreft de aanvragers (musea) als de uitvoering door de RCE. De regeling voorziet in een behoefte waarbij de opbrengst per aanvraag (=de premiekorting op basis van de garantieverlening) expliciet wordt vastgesteld. Vervolgens wordt het gebruik van de regeling permanent gemonitord en gecommuniceerd om de sector te informeren over de beschikbare ruimte onder het indenniteitsplafond.

Aan de regeling wordt ook een laag risico toegekend voor wat betreft de M&O risico's omdat op voorhand diverse documenten worden gevraagd. De beschikking wordt verleend op basis van de regeling en de vooraf bekende criteria, zonder specifieke aanvullende eisen of voorwaarden. Bovendien is er voldoende capaciteit, kwaliteit en ervaring aanwezig bij de RCE voor de uitvoering van de regeling.

Aan de ontvangers wordt eveneens een laag risico toegekend. De deelnemers aan de regeling zijn bekende instellingen, die gezien hun doelstellingen regelmatig gebruik maken van de regeling. Het betreft in de praktijk middelgrote en grote instellingen die regelmatig gebruik maken van deze regeling, zoals het Rijksmuseum, Van Gogh Museum, Hermitage Amsterdam/H'art of het Kunstmuseum. Gevallen van schade etc. moeten worden gemeld, maar die doen zich niet of uiterst zelden voor.

9. Wat zijn de kosten?

De voorgestelde wijziging van de regeling is budgetneutraal. Indien een instelling voldoet aan de voorwaarden van de regeling wordt indenniteit per beschikking verleend. De beschikking bevat geen subsidiebedrag. De verlening is dus budgetneutraal. Wel kan de instelling dankzij deze beschikking korting krijgen bij de verzekeraar. Een deel van het Museaal Aankoopfonds is gereserveerd voor het (uitzonderlijke) geval er toch schade zou ontstaan.

10. Overige aspecten/planning

De planning is dat deze wijzigingsregeling op de eerst mogelijke datum wordt gepubliceerd in de Staatscourant, waarbij wordt afgeweken van het vaste verandermoment (VVM). De museumsector dient zo spoedig mogelijk duidelijkheid te verkrijgen over de voorzetting van de regeling in verband met de planning van (internationale) tentoonstellingen na 1 januari 2025.